ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **D. G.,** zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy,** se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2018, č. j. 13 A 107/2018 - 34,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2018, č. j. 13 A 107/2018 - 34, **se** ve výrocích I a II **zrušuje.**

II. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 18. 10. 2018, č. j. KRPA-393165-22/ČJ-2018-000022, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 19. 10. 2018, č. j. KRPA-393165-38/ČJ-2018-000022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichovi Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

## Odůvodnění:

### I.

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 18. 10. 2018, č. j. KRPA-393165-22/ČJ-2018-000022, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), zajištěn za účelem

správního vyhoštění. Ve výroku napadeného rozhodnutí byla doba zajištění žalobce stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody, v odůvodnění napadeného rozhodnutí pak žalovaná opakovaně uvedla údaj o době trvání zajištění v délce 30 dní. O den později žalovaná vydala opravné rozhodnutí ze dne 19. 10. 2018, č. j. KRPA-393165-38/ČJ-2018-000022, kterým opravila výrok napadeného rozhodnutí v části týkající se doby zajištění žalobce z 90 dnů na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

## II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 19. 11. 2018, č. j. 13 A 107/2018 - 34.

[3] Městský soud poukázal na to, že v daném případě se žalovaná dopustila jediné chyby, a to nesprávného uvedení údaje o době trvání zajištění ve výroku napadeného rozhodnutí. S ohledem na okolnosti věci i odůvodnění rozhodnutí žalované je však zřejmé, že se jedná o chybu v psaní, neboť žalovaná zjevně nezamýšlela rozhodnout o zajištění žalobce na dobu 90 dnů, nýbrž na dobu 30 dnů. Nesprávně uvedený údaj ve výroku napadeného rozhodnutí proto představoval zřejmou nesprávnost ve smyslu § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Nejednalo se tedy o vadu způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

## III.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítal, že rozpornost výroku správního rozhodnutí a jeho odůvodnění není zřejmou chybou v psaní, za jakou ji považuje městský soud, nýbrž se jedná o zřetelnou vadu vnitřní rozpornosti, jež vede k nepřezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2006, č. j. 6 As 24/2005 - 55. Rozpornost mezi obsahem výroku správního rozhodnutí a jeho odůvodněním, zvlášť co se týče natolik závažné skutečnosti, jako je doba stěžovatelova omezení osobní svobody, v žádném případě nelze označit jako pouhou nesprávnost, a to zejména v případě stěžovatele, v němž si navzájem konkurují časové údaje 30 a 90 dní, tedy v obou případech relativně akceptovatelné doby trvání zajištění. V žádném případě tak nelze na první pohled stanovit, že některý z těchto údajů je zřejmou nesprávností (např. překlepem vzniklým při sepisování rozhodnutí), což by mohlo být konstatováno např. v případě očividně nesmyslného časového vymezení typu „300“ dní.

[6] Podle stěžovatele lze za zcela spekulativní označit úvahu městského soudu, podle níž je v jeho případě třeba za primárně správnou označit dobu zajištění v délce 30 dní s ohledem na existenci jeho - byť neplatného - cestovního dokladu, a to již s ohledem na to, že neplatnost cestovního dokladu stěžovatele pochopitelně zcela zásadně ovlivňuje rychlost vyřízení formalit souvisejících s jeho vycestováním, především co se týče potřeby vyřizování dokladů potřebných k realizaci stěžovatelova vyhoštění. Ačkoliv neplatný cestovní doklad může při vyřizování náhradních dokladů pomoci, je nepochybné, že i v takovém případě je třeba požádat ukrajinské úřady o vyřízení jiného dokladu, který

umožní stěžovatelovo předání složkám jiných států - ať už při transportu stěžovatele územím jiných členských států schengenského systému, nebo přímo ukrajinské policii.

[7] Stěžovatel tedy uzavřel, že rozpornost mezi výrokem a odůvodněním správního rozhodnutí týkající se doby zajištění je natolik závažnou skutečností, že ji rozhodně nelze označit za zřejmou nesprávnost odstranitelnou pouhým vydáním opravného rozhodnutí. Toto je očividné především vzhledem k tomu, že v žádném případě nelze přezkoumat, který z rozdílných údajů v předmětném rozhodnutí má být tou zřejmou nesprávností a kdy vlastně mělo dojít k selhání při vyhotovování rozhodnutí, které lze označit za vznik takové zřejmé nesprávnosti.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak napadený rozsudek městského soudu, tak i rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

## IV.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se v návaznosti na uvedenou stížní námitku zabýval nepřezkoumatelností žalobou napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost. Jde o vadu rozhodnutí správního orgánu natolik závažnou, že by k ní měl městský soud přihlédnout z úřední povinnosti, neboť nepřezkoumatelnost zpravidla brání věcnému přezkumu a posouzení žalobních námitek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

[12] Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší pro vady řízení rozhodnutí, je-li nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. K nepřezkoumatelnosti soud přihlíží též *ex officio*, jak plyne ze samé povahy věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 - 35). Nesrozumitelností rozhodnutí judikatura správních soudů rozumí především rozpornost výroku a odůvodnění, nemožnost seznat, jak bylo ve věci vůbec rozhodnuto (nesrozumitelnost projevu vůle správního orgánu), zmatečné výroky vnitřně rozporuplné. O nesrozumitelné rozhodnutí jako celek by se mohlo jednat za situace, kdy z rozhodnutí lze sice seznat, jak bylo rozhodnuto, z textu rozhodnutí jako celku však nelze pochopit, co správní orgán k takovému rozhodnutí vedlo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2006, č. j. 6 As 24/2005 - 55).

[13] Mezi účastníky není v dané věci sporu o tom, že ve výroku a odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla dva rozdílné číselné údaje při stanovení doby zajištění stěžovatele. Spornou je otázka, zda tento rozpor bez dalšího zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatel byl podle výroku rozhodnutí žalované zajištěn na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. V odůvodnění rozhodnutí na str. 5 však žalovaná výslovně uvedla: „*Tímto rozhodnutím byla stanovena lhůta trvání zajištění na dobu 30 dní, a to s přihlédnutím*

*k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.*“ Na str. 6 tohoto rozhodnutí pak žalovaná znovu výslovně uvedla: „*S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že doba trvání zajištění stanovená na 30 dnů je přiměřená.*“ Z opravného rozhodnutí ze dne 19. 10. 2018 pak vyplývá, že chybný údaj o době zajištění byl uveden ve výroku rozhodnutí, neboť úmyslem žalované bylo zajistit stěžovatele na 30 dnů.

[14] Uvedený rozpor by mohl obstát za situace, v níž by výrok rozhodnutí obsahoval rovněž další údaje, z nichž by bylo možné určit správnou délku zajištění, a současně z kontextu odůvodnění a dalších okolností posuzované věci by jasně vyplývalo, že úmyslem žalované bylo ve výroku uvést právě 30 dnů, ale např. se spletla v součtu několika časových údajů, z nichž konstruovala konečnou dobu zajištění. Žádný takový další údaj (např. datum posledního dne zajištění) však ve výroku rozhodnutí v dané věci uveden není. Žalovaná toliko obecně uvedla, že doba zajištění je stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[15] Za těchto okolností pak takto vzniklou vadu není ani možné odstraňovat postupem podle § 70 správního řádu určeným pro opravu zjevných nesprávností. Uvedený institut totiž slouží k opravě drobných nedostatků, které jsou na první pohled zřejmé (méně významné překlepy, zkomoleniny, opravy dat a rodných čísel, ale také opravy početních chyb). Lze jej tedy aplikovat pouze na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou však dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné znění. Opravným rozhodnutím (usnesením) však nemůže dojít ke změně vlastních, opravovaným rozhodnutím stanovených, práv a povinností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541, publ. pod č. 2119/2010 Sb. NSS). V posuzované věci o takové drobné chyby nešlo, navíc (jak soud uvedl výše) správný údaj nelze zjistit ani z dalšího kontextu rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelem, že obecně by byly akceptovatelné obě možné doby zajištění, tedy 90 i 30 dnů, a nelze na první pohled stanovit, že některá z nich je zřejmě nesprávná. Nejvyšší správní soud připouští, že rozpor mezi obsahem výroku a odůvodnění je možné v některých případech odstranit postupem podle § 70 správního řádu (viz např. rozsudek ze dne 20. 6. 2012, č. j. 3 Ads 14/2012 - 72, publ. pod č. 2765/2012 Sb. NSS). V dané věci se však jednalo o situaci, kdy odvolací správní orgán ve výroku uvedl špatně datum napadeného rozhodnutí, proti němuž odvolání směřovalo. Číslo jednací však označil korektně a z celkového kontextu rozhodnutí bylo jasné, jaké rozhodnutí je předmětem přezkumu. O takovou situaci se však v posuzované věci nejedná, neboť ani z kontextu není správný údaj nijak zjistitelný.

[16] V návaznosti na výše uvedené je pak ještě nutno připomenout, že zajištění cizince (ať již na základě zákona o pobytu cizinců či zákona o azylu) je institutem, jenž zasahuje do základního lidského práva na osobní svobodu plynoucího zejména z čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) [srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci *John proti Řecku* ze dne 10. května 2007 č. 199/05, *Rusu proti Rakousku* ze dne 2. října 2008 č. 34082/02, *Rashed proti České republice* ze dne 27. listopadu 2008 č. 298/07, *Saadi proti Spojenému království* ze dne 29. ledna 2008 č. 13229/03], na nějž odkazuje i čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, a čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (srov. např. též nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, č. 229/2009 Sb.). ESLP s ohledem na význam osobní svobody zdůrazňuje základní účel ochrany

poskytované ustanovením čl. 5 Úmluvy, jímž je minimalizace rizika svévolného zbavení svobody (viz též např. rozsudky *Kurt proti Turecku* ze dne 25. května 1998 č. 24276/94, § 122-123, *Stafford proti Spojenému království* ze dne 28. května 2002 č. 46295/99). Pro jakékoliv zajišťovací instituty (jak pro zajištění podle zákona o pobytu cizinců, tak i pro zajištění ve smyslu § 46a zákona o azylu) proto společně platí, že k omezení osobní svobody může státní moc přistoupit jen z důvodů stanovených zákonem a v řízení zákonem předepsaném, přičemž uvedené závěry přejímá také judikatura zdejšího soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 6 As 146/2013 - 44). Uvedená východiska (zejm. minimalizace rizika svévolného zbavení osobní svobody) je pak nutno zohlednit i při aplikaci institutu zajištění cizince a při výkladu příslušných ustanovení právních předpisů. Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom množství věcí i požadavků na rychlost rozhodování o zajišťování cizinců (to se týká nejen rozhodovací činnosti správních orgánů ale i krajských soudů), vzniklé nejasnosti ohledně doby zajištění však ani s tímto vědomím nelze s ohledem na výše vymezené principy akceptovat.

[17] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2018, č. j. 33 A 37/2018 - 36, na jehož závěry odkazoval městský soud, byl zrušen rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 1. 2019, č. j. 8 Azs 226/2018 - 39, a to včetně rozhodnutí správního orgánu.

[18] S poukazem na shora uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek městského soudu. Učinil tak nejen ve vztahu k výroku I tohoto rozsudku, ale i ve vztahu k výroku II, který je na výroku I závislý. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by městský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než zrušit rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm je žalovaná vázána právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[19] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a zároveň zrušil i rozhodnutí žalované, rozhodl také o náhradě nákladů řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[20] Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Ze spisu městského soudu ani Nejvyššího správního soudu ovšem nevyplývá, že by stěžovateli v řízení o kasační stížnosti či v řízení před městským soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly. Stěžovatel neměl náklady se zaplacením soudního poplatku, neboť věci rozhodnutí o zajištění jsou od placení soudního poplatku osvobozeny podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních

poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Neměl ani náklady spojené s právním zastoupením, neboť v řízení před městským soudem i Nejvyšším správním soudem byl zastoupen ustanoveným advokátem. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.), nikoli žalovaná. Stěžovateli tak žádnou náhradu nákladů řízení před městským soudem ani před Nejvyšším správním soudem nelze přiznat. Žalovaná pak na náhradu nákladů řízení jako neúspěšný účastník nemá právo. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[21] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby - podání kasační stížnosti a další porada s klientem přesahující jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 6 200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 1 428 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

**Poučení:** Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu